

Edustuspresidentti

Suomalaisten enemmistö on tuoreen gallupin mukaan yllättäen sitä mieltä, että tasavalta ei välttämättä tarvitse kovin vahvaa presidenttiä. Pienelle ja köyhälle maalle riittää ihan tavallinen edustuspressa, joka kättelee kaiken maailman vieraita ja käy itse kylässä siellä sun täällä. Hallituksen muodostamiseen hänen ei tarvitse paljon puuttua, sillä hallituksethan syntyvät melkein kuin itsestään.

Sitä paitsi nykyajan hallitukset istuvat niin pitkään, että niistä neuvotellaan vain aniharvoin, ehkä ainoastaan kerran presidentin kauden aikana. Silloin on melkein sama, puuttuuko pressa niihin vai ei. Toista oli vielä Kekkonen aikana, jolloin hallitus piti runnata kokoon vähintään kerran vuodessa. Porukkaa lappoi Tamminiemessä niin tiuhaan, että harva ministeri ehti edes tutustua kansliapäällikköön, kun oli jo uusi isäntä porstuassa kolistelemassa. Sellaisessa tilanteessa presidenttiä tarvittiin pitämään jöötä, jotta edes joku olisi ollut pätkittäin kärryllä, mitä maassa tapahtuu.

Nyt on toisin. Koko vaalikauden istuvat ministerit suorastaan laitostuvat hallitukseen ja alkavat pitää sitä eläketöpaikkana. Pääministeri Lipponenkin on jo ilmoittanut, että jos hän ei saa jatkaa pääministerinä, hän ei jatka minään muunakaan. Muutkin salkut lienee jo jotakuinkin jaettu, vaikei edes vaaleja ole pidetty. Jos siihen vielä presidentti menisi sotkeutumaan ulkopuolisena, luultavasti hän vain munaisi itsensä.

Presidentin vanha leipälaji, ulkopolitiikka, on sekin käytännössä kadonnut. Se mitä EU:ssa tehdään, on nykyisin oikeastaan sisäpolitiikkaa, ja jos on joitain asioita EU:n ulkopuolella, ne hoidetaan Brysselistä. Presidentin osuus ulkopolitiikassakin on jo muuttunut edustukselliseksi: hän käy puolestamme syömässä päivällisiä.

Itse asiassa meillä on tällä hetkellä juuri sellainen presidentti jota kansa haluaa. Varsinkin viime päivinä Martti Ahtisaari on oikein korostetusti kieltäytynyt puuttumasta mihinkään asialliseen asiaan. Hän ei kerro, lähetetäänkö suomalaisia rauhaturvaajia Kosovoon, hän ei sano mitään perustuslain uudistamisesta eikä paljasta edes sitä, ryhtyykö hän itse ehdolle vielä seuraavissa presidentinvaaleissa. Jos joku toimittaja hoksaisi kysyä presidentiltä, paljonko kello on, hän vastaisi että sitä on vielä liian aikaista sanoa, koska kello käy koko ajan eteenpäin.

Mutta edustaahan meidän Mara osaa. Nytkin koko Espanja on ollut läpällä, kun saivat vieraakseen ilmielävän presidentin. Itselläänhän heillä ei sellaista ole, on vain kuningas ja pääministeri ja Kansainvälisen olympiakomitean puheenjohtaja.

Mitä sitten tästä kaikesta viisastumme? No sen, että mitä todennäköisimmin Martti Ahtisaari on aloittanut vaalikampanjansa täydellä teholla. Jos kerran kansa haluaa edustuspresidentin, niin edustetaan sitten ja annetaan poikien hoitaa ikävät asiat.

